

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KUN BÉLA. FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ERDŐS KÁROLY.

Megjelenik
minden héten egyszer
szombaton, egy íven.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KOLLÉGIUM
Ide kell küldeni a lap szelvényt és anyagi ügyeire vonatkozó
minden közleményt, előfizetést, reklamációt és hirdetési díjat.

Előfizetési ár
egész évre 10 arany korona
félévre . . . 5 arany korona
Egyes szám ára 25 arany fillér

Lelkészválasztás és lelkészi javadalom.

Írta: Maklár Károly, kunhegyesi lelkész.

Azok között a fontos teendők között, amelyekkel a legközelebb összeülő zsinatnak foglalkoznia kell, kétségen kívül a legfontosabbak közé tartozik az érvényben álló lelkészválasztási törvények radikális reformja. Az abszolút szabadválasztási jog, mit az 1904-es zsinati törvényalkotás a református egyházban inaugurált, eleven sebbé izzott ki egyházunk testén. Arcpirító szégyenkezés nélkül alig lehet beszélni a korrupció, abusus és erkölcsi dekadencia amaz eláradásáról, mely egy-egy viharos papválasztás nyomán a gyülekezeti békesség teljes felforgatásával, a pártküzdelmeknek a hajdani képviselőválasztások hírhedt kortesvilágát sokszor meghaladó elkeseredésével, a tisztas lelkészi stallumnak szégyenteljes vásári alku tárgyává degradálásával nemcsak az egyházi bíróságok számára gyűjt kiapadhatatlan ítélkezési anyagot, de — ami a legfőbb baj — a gyülekezetek erkölcsi érzésvilágát teszi évek-re, sőt évtizedekre alkalmatlanná az építő lelkészi munka számára.

Szöszaporítás volna hosszabb indokolását keresni a köztapasztalat által igazolt amaz általános kívánságnak, hogy a szabadosság határáig fajult szabad lelkész választási törvények radikális reform útján egészséges korlátok közé vonandók. Az egyházi lapok útján sokszor megnyilvánult közóhaj, a lelkészi konferenciákon több ízben megbeszélés tárgyát képező divergens indítványok, sőt magának a zsinati előkészítő bizottságnak a lelkészválasztás reformja tárgyában készített, de a zsinat által talán éppen a radikális lényegét nélkülöző volta miatt el nem fogadott javaslata, mind kész bizonyítékok amirelett, hogy a lelkészválasztási törvények radikális reformra szorulnak.

Úgy tudom, hogy a zsinatelőkészítő bizottság előtt sok ezirányú javaslat fekszik. Maga az ú. n. „Kunhegyesi memorandum” is kiterjed ennek az égető kérdésnek sürgős megoldására is. De úgy tudom, hogy kész törvénytervezet,

mely a lelkészválasztás reformját célozza, a zsinat által el nem fogadott bizottsági tervezeten kívül nincs. Ez a körülmény indokolja tervezetem készítését.

Tervezetemben szem előtt kívántam tartani Nagy Béla sárospataki theologiai tanárnak „A lelkészválasztás reformja” (1913.) c. tanulmányában lefektetett és a „Kunhegyesi memorandumban” is érvényre jutott ama négy alap-kívánság lehető honorálását, hogy:

1. a korrupció kiküszöböltessék,
2. minden hely kapja meg a maga emberét,
3. minden ember kapja meg a maga helyét,
4. legyen fokozatos előhaladás.

Elsősorban ez utóbbi kívánsággal óhajtok foglalkozni, mert tervezetem gerince is a fokozatos előhaladást biztosító lelkészi alapfizetés elvén nyugszik. Már az 1924. év végén és a jeien év folyamán a „Lelkészegyesületben” megjelent „A lelkész, mint köztisztviselő” c. tanulmányomban kifejtettem, hogy én a lelkészi fizetés rendszerét az E. T. I. t.-c. 114. §-ában fixirozott, de életbe soha sem lépett egyseges és a szolgálati időt figyelmen kívül hagyó rendelkezéstől eltérőleg, a szolgálati éveknek megfelelő és a köztisztviselők fizetési osztályával azonos alapokon tartom rendezendőnek. Igazságtalannak tartom, hogy a lelkészi alapfizetésnek csak a minimuma legyen törvényileg szabályozva és még inkább igazságtalannak, hogy a 30—40 éves szolgálattal rendelkező lelkész az iskola portól szinte még meg sem szabadult gyermekifjúval azonos fizetésre tarthasson igényt. Ezt az igazságtalanságot más életpályán nem látom!

A lelkész iskolai képesítése azonos a főiskolai, vagy egyetemi végzettségű köztisztviselők képesítésével. Miért ne lehetne azonos a fizetési igényük is?

Gondos és a valóságnak teljesen megfelelő értékelés alapján tíz évenként mindenütt összeírandó a teljes lelkészi fizetés. Ezután megállapítandó, hogy a helyi forrásból biztosított javadalom a köztisztviselői fizetés hanyadik fizetési osztálya, melyik fokozatának felel meg? A lelkészek szolgálati éveik szerint beosztandók

a IX., VIII., VII. és VI. fizetési osztályokba és minden lelkész annyi fizetésekiegészítő segélyre tarthatna igényt, amennyi a helyi forrásból biztosított javadalmán túl az öt szolgálati éve alapján megillető fizetésből hiányzik. Fokozatos előhaladás — véleményem szerint — lineárisan csakis így képzelhető el.

E végből szükségesnek látom a lelkészválasztási törvényekkel összhangba hozni a lelkészi fizetés módját szabályozó I. t.-c. 114. §-át, mely a következőképpen volna formulázandó:

A lelkészi fizetést illetően, mint már említettem is — az igazság, méltányosság és a fokozatos előhaladás szempontjából a lelkészeknek szolgálati éveik szerinti fizetési osztályokba való beosztását tervezem, az állami tisztviselők mintájára. E szerint a segédlelkészek a XI. fiz. o. 3-ik fokozatában kezdenék szolgálatukat az 1-ső képesítő vizsga sikeres letétele után és itt töltenének két évet, illetve azt az időt, amíg II-ik képesítő vizsgájukat le nem teszik. Ettől fogva évenkénti előlépéssel fokozatosan jutnának a XI-ik fiz. o. 2-ik, 1-ső és a X. fiz. o. 3-ik, 2-ik és 1-ső fokozatába.

A rendes lelkészek szolgálata a IX. fiz. o. 3-ik fokozatában kezdődnek és 3 évenként egy-egy fokozattal emelkedve, 9 év után VIII-ik, 18 év után a VII-ik, 27 év után a VI-ik fiz. o. 3-ik fokozatába jutva, 33 évi rendes szolgálattal elérnék a VI-ik fiz. o. 1-ső fokozatát. Innen tovább rendes előlépés nem volna. Effenben egyesek, a különleges közegyházi szolgálat, vagy kimagasló irodalmi tevékenység jutalmazása gyanánt, a püspök és a V. K. M. kölcsönös hozzájárulása alapján, az V. fiz. o.-ba is előléptethetők volnának.

A püspökök a IV-ik és III-ik osztályba volnának sorozandók. Ezen osztályba sorozás következtében megszűnnék az eddigi kongrua és a törvényhozásilag biztosított korpótlék és e két tétel ellenértéke volna államsegélyből kiegyesítendő.

I. t.-c. 114. §.

Rendes fizetéssel van ellátva:

a) a lelkész.

A lelkészek szolgálati éveik szerint a következő fizetési osztályokba soroztatnak:

1. a segédlelkészek az I. lelkészképesítő vizsgálat sikeres letételétől a II. lelkészképesítő vizsgálat sikeres letételéig a XI. fiz. o. 3. fokozatába. Ez időtől kezdődőleg évenként fokozatosan lépnek elő a XI. fiz. o. 2., 1., a X. fiz. o. 3-ik, 2-ik és 1-ső fokozatába. Az alapfizetésbe az esetleg nyert természetbeni ellátás és készpénzdíjazás értéke teljes egészében beszámítandó.

2. A rendes lelkészek szolgálatukat a IX. fiz. o. 3-ik fokozatában kezdik. 3 évi rendes lelkészi szolgálat után a IX. fiz. o. 2-ik fokozatába, 6 évi szolgálat után a IX. fiz. o. 1-ső fokozatába, 9 évi szolgálat után a VIII. fiz. o. 3-ik fokozatába, 12 évi szolgálat után a VIII. fiz. o.

2-ik fokozatába, 15 évi szolgálat után a VIII. fiz. o. 1-ső fokozatába, 18 évi szolgálat után a VII. fiz. o. 3-ik fokozatába, 21 évi szolgálat után a VII. fiz. o. 2-ik fokozatába, 24 évi szolgálat után a VII. fiz. o. 1-ső fokozatába, 27 évi szolgálat után a VI. fiz. o. 3-ik fokozatába, 30 évi szolgálat után a VI. fiz. o. 2-ik fokozatába, 33 évi szolgálat után a VI. fiz. o. 1-ső fokozatába lépnek elő.

A lelkészek különleges közegyházi, kiváló irodalmi működésük elismeréséül, a püspök és a vallás- és közoktatásügyi miniszter együttes hozzájárulásával, kivételesen az V. fiz. osztályba is előléptethetők.

A püspökök alapfizetése a IV. fiz. o. 2-ik fokozatában kezdődik és évenkénti előlépéssel a III. fiz. o. 1-ső fokozatán végződik.

A lelkészi alapfizetésbe a helyi forrásból biztosított javadalom teljes egészében beszámítandó.

Meg vagyok róla győződve, hogy a lelkészi fizetéseknek ez a rendezése a jelenleg is folyósított kongruán és országos törvény által biztosított — bár jelenleg elvont — lelkészi korpótlék együttes összegén felül az államkincstárra számbavehetően lényeges megterhelést nem jelentene.

Pozitív szám adatok természetesen nem állanak rendelkezésemre, de pl. a hevesnagykunsági egyházmegyében a fenti két tétel együttes összege a tervezett fizetésrendezés összegét nemcsak kifutná, hanem még jelentős összeg fel is maradna. Valószínű, hogy más egyházmegyékben, melyekben a lelkészi fizetések helyi összegének átlaga alacsonyabb, valamelyes hozzájárulásra még szükség volna, de az országos átlagot tekintve is, nem hiszem, hogy a kongrua és korpótlék együttes összegén felül olyan nagy mértékű államsegélyre volna szükség, mely az állam teherbíró képességére lényegesebb hátránnyal járna.

(Vége köv.)

Egyház

Az egyházkerületi belmissziói lelkészség.

Amikor a tiszántúli egyházkerületnek a belmissziói lelkészség tárgyában hozott határozatát alább jegyzőkönyvi kivonatban a helyen közöljük, tesszük ezt azzal a tudattal, hogy ez a nagy horderejű határozat, a Hivatalos Értesítésen túlmenően, minden t. Olvasónak külön is szól.

Kivonat

a tiszántúli református egyházkerület Debrecenben, 1925 november hó 18-20. napjain tartott közgyűlése jegyzőkönyvéből.

478. szám. Az egyházkerületi belmissziói bizottság örömmel értesülve arról, hogy a jövő évi

költségvetésben meg van a lehetősége egy egyházkerületi belmissziói lelkész javadalmazása beállításának s hogy erre nézve a pénzügyi bizottság részéről ugyanezen közgyűlésen konkrét javaslat is fog tétetni. — mélyen át lévén hatva a legnagyobb magyar református egyházrész lelki megélevenítesére irányuló munkák egységes szervezésének és irányításának elodázhatatlan szükségességétől, melyet az egyházkerület már több megelőző határozatában kifejezett, az egyházkerületi belmissziói lelkészi állás szervezése és munkakörének megállapítása tárgyában a következő határozati javaslatokat terjeszti közgyűlésünk elé:

I. Az egyházkerületi belmissziói lelkészi állás szervezése és szolgálati szabályzata.

1. Egyházkerületi közgyűlésünk 1926 január 1-ével kezdődő hatállyal egyházkerületi belmissziói lelkészi állást létesít.

2. Az egyházkerületi belmissziói lelkész javadalmául havonként előleges részletekben fizetendő évi 45 (negyvenöt) millió korona állapítatik meg.

3. Az egyházkerületi belmissziói lelkész az Országos Református Lelkészi Nyugdíjintézetnek kötelezett tagja, aki után a fenntartói járulékok terhét az egyházkerület pénztára viseli.

4. Az egyházkerületi belmissziói lelkész kötelességei:

a) A magyar református egyház történelmi kereteiben és hitelvei alapján az egyházkerületi közgyűlésnek, különösebben a Püspöknek és a belmissziói bizottságnak irányításával és útmutatása szerint, egységesen szervezi az egyházkerület egyházközösségeiben a folyó belmissziói munkát s evégből úgy az egyházmegyéknek, mint az egyházközösségeknek állandóan rendelkezésére áll.

b) Az egyházmegyék, vagy egyházközösségek meghívására, vagy pedig a Püspöktől kiküldetve, a egyházkerület megfelelő pontjain kiszáll, egyházmegyei lelkészi, tanítói, presbiteri, általában belmissziói célú konferenciákon, vagy más, arra alkalmas helyi és körzeti összejöveteleken a belmisszióról s a gyülekezeti munka egyes ágairól ismertető, felvilágosító és lelkesítő előadásokat tart, azoknak bevezetéséhez szakszerű útmutatást, gyakorlati példaadást a vasárnapi iskola, bibliakör stb. szemléltető bemutatásával szellemi és erkölcsi segítséget nyújt, a lelkészeket s egyéb gyülekezeti munkásokat tanácsaival támogatja s e munkásságáról minden rendes egyházkerületi közgyűlés elé a belmissziói bizottság útján időszaki jelentést terjeszt.

c) A belmisszió ügyét elméletileg és gyakorlatilag állandóan tanulmányozza, a főbbi magyar református egyházkerületekben folyó belmissziói munkásságot, az egyetemes református egyház ily célú intézkedéseit és a külföldi református egyházak belmissziói munkáit és mozgalmait folytonos éber figyelemmel kíséri, értékes tanulságaikat munkájában fölhasználja s ezeket, mint általában a belmisszió egyéb ügyeit, az egyházkerület kebelében működő egyházi sajtószervezetekben állandóan irodalmilag nyilvántartja. A tanácsait és útmutatásait levélben kérő lelkészeknek, vagy egyéb gyülekezeti munkásoknak kimerítőleg válaszol.

d) Az egyházkerületi belmissziói bizottságnak jegyzője és előadója s mint ilyen az egyházmegyei évi belmissziói jelentéseit feldolgozza s a bi-

zottság és a közgyűlés előtt előadja; az egyházkerületi belmisszió-ügy állásáról és fejlődéséről a belmissziói bizottságban bemutatandó és az egyházker. közgyűlés útján az Egyetemes Konvent elé terjesztendő évi jelentést készít: általában ellát minden e bizottság jegyzői és előadói tisztével összefüggő s abból következő teendőt.

e) Munkásságáról rendszeres és kimerítő szolgálati és munkanaplót, levelezéséről s egyéb irodai munkájáról iktató- és postakönyvet vezet, amelyeket a belmissziói bizottság elnöke és két, e célra kiküldendő tagja a bizottság minden ülésezése alkalmával felülvizsgál. Irodai szükségleteit és postaköltségeit az egyházkerületi pénztár püspöki utalványra, a szükséghez képest esetről-esetre fedezi.

II. Az egyházkerületi belmissziói lelkész legközelebbi feladatai:

A kerületi belmissziói lelkész legközelebbi feladatai közé kitűzi közgyűlésünk:

1. A debreceni egyházmegye vonatkozó indítványát, elfogadva azt, hogy a saját megszerzendő tapasztalatai alapján, az egyházkerületi belmisszió ügy eddigi fejlődésének és a más magyar protestáns egyházkerületekben eddig kifejtett hasonló munkásságnak áttanulmányozása után és az Egyetemes Konvent jövő évi ülése által végleges formába öntendő konventi belmissziói szabályzat keretei közt dolgozza ki s jövő évi őszi közgyűlésünkre a belmissziói bizottság útján, elfogadásra terjessze be a tiszántúli református egyházkerület egységes belmissziói munkaprogramját.

2. A felsőszabolcsi egyházmegye vonatkozó indítványának elfogadásával azt, hogy ugyancsak jövő évi őszi közgyűlésünkre a belmissziói bizottság útján terjesszen be a kerületi központi iratterjesztés megszervezésére vonatkozó javaslatot, a kérdés anyagi oldalát is kellőleg tanulmányozván és előkészítvén.

3. Végül azt, hogy a lelkészi szolgálati és munkanapló kötelező bevezetésének ügyét tegye tanulmány tárgyává. — az ennek bevezetését már elrendelt két egyházmegyére (szatmári és debreceni) e szempontból különös figyelmet fordítván, e tárgyban is terjesszen a belmissziói bizottság útján jövő évi őszi közgyűlésünk elé javaslatot, esetleg az egységes szolgálati és munkanapló részletes tervezetének kíséretében.

III. Kapcsolatos határozatok.

1. Az egyházkerületi belmissziói lelkész kiszállásainak útiköltségét (II. oszt. vasuti jegy, esetleg fuvardíj) az érdekelt egyházmegyék, illetőleg egyházközösségek tartoznak megtéríteni s köriükben tartózkodása alatt ellátásáról gondoskodni.

2. Az egyházkerületi belmissziói lelkész munkalkalmainak biztosítására egyházkerületi közgyűlésünk elkötelezi az összes egyházmegyéket, hogy évenként legalább egy, az egész területükre, vagy annak egy körzetére kiterjedő belmissziói összejövetelt (konferenciát) rendezzenek s arra a ker. belmissziói lelkészt meghívják s adjanak neki a szólásra minél több alkalmat s tanácsait, útmutatásait vegyék figyelembe. Hasonlóképpen a legalább 5000 lélekszámmal bíró egyházközösségek is elköteleztetnek arra, hogy a ker. belmissziói lel-

kész segítő szolgálatát a presbiterium által legal-
kalmasabbnak ítélt módon és keretekben évenként
legalább egyszer igénybe vegyék. Fölvívja azonban
közgyűlésünk az összes többi egyházközségeket is,
hogy a lehetőségig igyekezzenek meghívás útján
szintén fölhasználni a helmissziói lelkész segítsé-
gét a saját gyülekezetépítési céljaikra.

3. Első sorban a ker. helmissziói lelkészi állás
javadalmának maradandó biztosítására, kiszállási
költségei terhének majdan az egyházközségekről,
ill. egyházmegyékről levételére, továbbá általában
az egyh.-ker. helmissziói-ügy előmozdítására egy-
házker. közgyűlésünk kimondja egy „**egyházkerü-
leti helmisszió alap**” létesítését, melynek megterem-
tése végett fölvívja az egyházmegyéket és egyház-
községeket, hogy helmissziójú tárgyú és célú ösz-
szajveteleik, ünnepségeik esetleges jövedelmeit
egészben vagy részben e célra szánják s másképen
is keressenek módot (pl. egy perselypénz e célra
rendelése, nagyobb adományok gyűjtése útján) e
szent célú alap növelésére.

4. Egyházkerületi közgyűlésünk fölkéri El-
nökséget, hogy az északamerikai nagy református,
illetőleg presbiteriánus egyházaknak ily célra
már évek óta több kiváló képviselőjük által meg-
ígért segítségét akár egyház. helmissziói alap
gyarapítására, akár a ker. helmissziói lelkész ki-
szállási költségeinek fedezésére kieszközölni szí-
veskedjék. — arra való hivatkozással, hogy egy-
házkerületünk, amikor ezt az állást létesíti, maga
is jóformán erején felüli anyagi áldozatot hoz.

IV. Az egyházkerületi helmissziói lelkészi állás meghívás útján való betöltése.

Közgyűlésünk a kerületi helmissziói lelkészi
állásra egyhangúlag meghívja évtizedek óta egyik
leghűségesebb s éppen a missziói-ügy terén fárad-
hatatlanul és ritka eredménnyel munkálkodott,
Isten és emberek előtt jóbizonyságot szerzett kiváló
munkását: Fekete Gyula, jelenleg nagykikindai
lelképásztor, egyházkerületi jegyzőt, kinek igazi
evangéliomi egyéniségében, közismert lelki és jel-
lembeli rátermettségében, korának érett hőlesesé-
gében és gazdag tapasztalataiban fiatalos munka-
kedvében a szent munka elindítására és szilárd
alapokra fektetésére a Kegyelemtől ajándékozott
náratlan biztosítékot lát: életére és munkásságára
bensőségesen könyörög minden magasságbeli ál-
dást és felhívja őt, hogy állását 1926 jan. 1-én el-
foglalván, a fentiekben körvonalozott munkáját
haladéktalanul kezdje meg. — az egyházkerületi
pénztárt pedig utasítja, hogy fizetését az említett
időponttól kezdve havi előleges részletekben tegye
folyóvá.

Kiadta: Révész.
egyházker. főjegyző.

Közélet

„Együtt: Egyért...”

(A nagykarolyi egyházmegye lelkészeinek és tanítóinak
közös konferenciája.)

Vizen, sáron keresztül, döcögős szekéren és
gyalog, néhányan vasúton, gyűltek össze Máté-
szalkára november 12-én, a nagykarolyi egyház-

megye lelkészei és tanítói, egy szent ösztökétől
üzetve, valami szent erőből ragadtatva, hogy el-
mondják egymásnak mindazt, amit régóta éreztek
szívük mélyén, de amiről beszélni eddig azt hit-
ték: nem illik, vagy hogy rangon aluli, vagy hogy
felesleges, vagy hogy nem érdemes, vagy hogy
kellemetlen és kényes. Ez a hallgatás fájó és
vádoló volt, de egyben káros is. És ez így volt,
így van a mi berkeinkben, tisztelet a kivételeknek,
országszerte. Dehát miről is van szó?

Arról, hogy Nagy Imre ocsvai lelkész, a
nagykarolyi egyházmegye lelkészegyesületének el-
nöke konferenciára hívta össze a lelkészeket és
tanítókat. A konferencia főtárgya: „*A lelkész és
tanító együttes gyülekezeti munkája*” volt. Boldog
idők, amikor erről még nem kellett beszélni! —
Boldog helyek, ahol már nem kell beszélni róla!
Tudniillik az „*együttes*”-ről, mert hisz erről van szó!

A tárgy előadójaul Kelemen Gyula tiszaszalkai
lelkészt kérték fel, aki nagy szeretettel, hozzáér-
téssel és kedvesen beszélt a tárgyról. Látszott,
hogy szívéből, lelkéből, átélésből beszél és meg
is nyitotta, fel is gyűjtötte az együtt levők lelkét.

Úgy látszott a komoly és hálás öröm a tanító
testvéreken, mikor hozzá szóltak az előadáshoz;
mikor elmondták, hogy készek Isten ügyéért,
anyaszentegyházukban együtt dolgozni lelkésztest-
véreikkel, akiknek ők a legtermészetesebb munka-
társaik. Nem kérnek és nem várnak mást csak
szeretetet, megértést és megbecsültetést. Ime, most
is többen jöttek össze és több gyülekezetből, az
első hívó szóra, a kinyújtott és segítséget kérő
testvéri jobb megragadására, mint a lelkészek!

És viszont úgy látszott a testvérekre, munka-
társakra talált lelkészen is a boldog öröm és
Isten iránti hála, hogy nem mennek hát ezután
egyedül a harcba, mert ime mások is érzik, hogy
ütött a tizenkettedik óra, az összefogásra.

Igazán éreztük ott a testvéri közösséget és
hogy így leszünk igazán Istennek is munkatársai.
(V. ö. 1. Kor. 3.) Óh, vajha egyszer már ne szó-
val és nyelvvvel szeretnők egymást és Krisztusunkat,
hanem cselekedettel és valósággal. (1. Ján. 3₁₈.)

Az előadáshoz kózzászóltak: Laczák Kálmán
kir. tanfelügyelő, Király István ópályi lelkész,
Borbás János mátészalkai, Gál János vásáros-
naményi, Tóth János szamoszegi, Koós Imre ilki,
Bíró Lajos nagyecsedí tanítók, Szabóné Tóth Teréz
szamoszegi tanítónő, Eördög Dezső fábiánházi
s.-lelkész, Boros Mihály vitkai lelkész és Kósa Béla
szamoskéri lelkész, aki többek között hangoztatta,
hogy a lelkészek és tanítók együttes gyülekezeti
munkáját, továbbá egymás megértését nagyban
előmozdítaná egy közös organum, egy lelkészek,
tanítók és más intelligens falusi embereink szá-
mára szerkesztett lap, amelyre ennek a nehezen
megközelíthető, különálló, érdekek és értékes vidék-
nek (berégi, nagykarolyi és szatmári egyházmegye
területe) óriási szüksége volna, mint a saját külön
lapjára.

Az eszme felvetését a jelenlevők örömmel és
pártolólágg fogadták.

Természetesen a konferencia énekléssel és imádsággal kezdődött, amikor is Boros Mihály vitkai lelkész olvasta fel a Lukács evangélioma 14. részének 25—30. verseit és emelte lelkünket buzgó, alázatos könyörgésével Istenünk, Atyánk kegyelmes színe elé. Végül — az elnök zárószavai után — Kósa Béla szamoskéri lelkész imádságában adtunk hálát és a „Dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás...” eléneklésével berekesztettük ezt az áldásos összejövetelt. Biztató kezdet volt és áldott reménységet kaptunk arra nézve, hogy végre tudunk „együtt: egyért...”, a Krisztusért élni, szeretni, dolgozni és meghalni. **Kósa Béla.**

Magunk között.

Nem irigylem azt, aki a mai viszonyok közt lapot indít. Aligha is tudja, minek néz elébe. Hiszen a meglevő sajtó organumok is csak alig tudnak existálni. Az előállítási költség kétszerese a békebelinek, a postai kézbesítés kétszerannyiba kerül, az előfizetési díjat még sem lehet a régi színvonalon tartani, mert az olcsó újság sem kelendő, nemhogy a drága. Hiába, Trianon óta felére csökkent a magyar olvasók száma. No, de igaz — nemcsak kenyérrel él az ember s nem lehet pusztán a rút anyagi tekintet az irányadó. Olykor az ember magasabb szempontok után indul. Legfeljebb esetleg megfordítja az Isten ígését, amelyik arról szól, hogy aki kövel dob, dobd vissza kenyérrel.

Az előfizetőknek egy egészen sajátos neme van kialakulóban: azoké, akik utólag sem igen fizetnek. Minekünk is sok száz levelet kellett szétküldeni most az esztendő végén, kérve az előfizetési pénzt, amelyet a dolog természetes rendje szerint tavaly ilyenkor kellett volna megkapnunk. Akik elfelejtkeznek az idejében fizetésről, kétszeres kellemetlenségnek válnak okozóivá. Egyrészt, hogy kérnünk kell, ami pedig jár nekünk. Másrészt, hogy kérnünk kell halasztást a magunk kötelezettségeinek teljesítésére, amire pedig nem a magunk hibája miatt vagyunk képtelenek. Ha a jelentős kamatvesztéséget s a kérő levelekkel járó sok időtöltést semmibe sem vesszük is, pusztán ennek a két kellemetlenségnek az elhárításaért is érdemes volna már egyszer minden előfizetőnek — előfizetőnek lenni.

Irodalmi szemle

A tápi református egyház története. Írta Tóth Endre. Pápa, 1925. 16°. 36 lap. Gondos, kedves, építő, alapos munka a 400 éves egyházzól.

Értesítés. Örömmel jelentjük összes református testvéreinknek, hogy az a Református Dogmatika, amelynek megjelenését egyházi lapjaink már régebben jelezték, a napokban elkészült. Ajánljuk ezt a hatalmas 410 oldalas komoly bibliai szellemben megírt kiváló református munkát e lap olvasóinak is szíves figyelmébe. Karácsonyra szebb ajándékot az idén egy református léleknek sem adhatunk. Kapható minden református könyvkereskedésben, vagy a Holland Magyar Református Bizottság és a Kálvinista Szemle közös irodájában, Budapest, VIII., Muzeum-körút 10. II. 12. A legfinomabb famentes papíron megjelent kötet ára erős kartonba fűzve postaköltséggel együtt 180.000 K. Megrendelések lev. lapon vagy postautalványon a fenti címre küldendők. *A Holland Magyar Református Bizottság.*

Különfélék

Felhívás előfizetésre.

A „Debreceni Protestáns Lap“ a jövő évvel a 46 ik évfolyamba lép. Tisztes múltjához méltóan igyekszik szolgálni református anyaszentegyházunk közérdekét a jövőben is. A lap szerkesztői 1926 január 1-től kezdődően dr. Kun Béla, dr. Erdős Károly és dr. Révész Imre. A szerkesztőség igyekszik a munkatársak körét minél szélesebbre kiterjeszteni. Az egyházi előfizetőkkel szemben a lap előfizetési árát a legutóbbi egyházkerületi közgyűlés 200.000 koronára engedélyezte. A laptulajdonos azonban nem kíván élni ezzel az engedéllyel, hanem az előfizetési díjat **az 1926. évre**

egész évre 14, félévre 7 pengőben szabta meg. Minthogy pedig súlyt helyezünk arra, hogy lapunk minél szélesebb körben elterjedjen, a legutóbbi félévben adott kedvezményeket a jövő évre is fenntartjuk. Nevezetesen:

nyugalmozott lelkészek, segédlelkészek és tanítók számára egész évre 4 pengőért küldjük a lapot. Azonkívül egyházunk minden oly tagjának, aki a megszabott díjat a maga viszonyaihoz mérten soknak találja, félárért készséggel küldjük a lapot, tehát **egész éven át hét pengőért.** Annak, aki ezt az utóbbi kedvezményt igénybe venni kívánja, nem szükséges ezt kérni, csak egyszerűen beküldeni az egész évre 7 pengő előfizetési díjat. Abban az esetben, ha az előfizetési díjak pontosan folynak be, külön kedvezményt adunk az egyházi előfizetőknek is. Nevezetesen azoknak az egyházközségeknek, amelyek szegénységükre hivatkozással ezt tőlünk kérik, az alatt a feltétel alatt, hogy fennálló hátralékukat kiegyenlítik és a jövő évre is egy félévi előfizetési összeget előre beküldenek, ezért az összegért **egész éven át küldjük a lapot.** Ezt az utóbbi kedvezményt azonban csak azoknak az egyház-

WACHA tisztít, mos, fest kifogástalanul Debrecen, Simonffy-u. 55.

községeknek adhatjuk meg, amelyek úgy a kedvezmény iránti kérelmet, mint a fizetendő összeget a most folyó év december 31-éig hozzájuk beküldik, mert akkorra teljesen tisztában kell lennünk az adott kedvezmények összegével, vállalható kötelezettségeink pontos megállapíthatóságáig. Lapunk ezentúl is minden szombaton megjelenik, legalább egy, lehetőleg másfél íven.

Lapunk barátait kérjük, hogy előfizetőket gyűjteni sziveskedjenek. Kedvező feltételeink lehetővé teszik ezt. S mennél több lesz az előfizetőnk, annál inkább képesek leszünk az előfizetési díjat *mindenki számára* leszállítani.

A budapesti theol. akad. tanári kara január 5—7. napjain tartja szokásos januári konferenciáját. Jelentkezni lehet az igazgatóságnál Budapest, IX. Ráday-utca 28.

Kölcsönt kereső egyházak figyelmébe! A Baltazár-amerikai alapítvány mintegy ezermillió korona tőkét helyezhet ki kölcsön egyházaknak, első helyen való bekebelezés és a presbiterium tagjainak jótállása mellett, előnyös feltételekkel. Kamatláb a jegybank váltókamatlábát két percenttel meghaladó, tehát ezidőszereint 9°/_o és havonta 1/2°/_o kezelési költség. A kölcsönt igénybe venni kívánók forduljanak az alapítvány ügyészehez (egyházkerületi ügyészség, kollégium).

Szenci Molnár Albert rézmetszésű arcképét megtalálta vitéz Házy Jenő soproni városi főlevéltáros a bécsújhelyi cisztercita monostor levéltárában.

Széchenyi emlékezetére a budapesti theol. akadémia f. hó 6-án szépen sikerült estélyt rendezett dr. Ravasz László, dr. Sebestyén Jenő, Hamar István, Fonyad Imre th., Kárpáthy Ernő, Némethy Ferenc, Dessewffy Izabella, Horváth Ilona, Szentpéteryé, Longhy Jenny zeneművészek, Bagdy István író és a Theol. Énekhar közreműködésével.

Konventi elnöki tanács volt f. hó 2-án.

Keszthelyen anyaegyházzá szervezkedett az eddigi fiókegyház.

Templomavatások. Az erdőcsokonyai egyház nov. 8-án, a kázmárk—léki egyház nov. 15-én, a korláti egyház nov. 22-én avatta fel megújított templomát.

Halottunk. *Id. Czinyéry Barna* nyug. kálosai lelképásztor 75 éves korában, Gortvakisfaludon elhunyt. Legyen áldott emlékezte!

Egészségügyi egyszeregyet közöl dr. Merétey Sándor kecskeméti főorvos, a Reformátusok Lapja f. évi 48. számában. Az ügyes szorzótábla megérdemelné a sokszorosítást és terjesztést.

Az olaszliszkai gyülekezet a múlt hetekben ünnepelte fennállásának 400 éves fordulóját. A kis egyház a jubileumra minden épületét rendbehozta.

Vámospércsen nov. 29-én fényesen sikerült vallásos estély volt, amelyen a helybeli egyházi énekhar, Bartha Dezsőné, Szabó Kálmán, Takács Gábor és Konez Róza működött közre. Az estélyt közénekek és Bartha Dezső helybeli lelkész buzgó imádságai nyitották meg és zárták be.

Hivatalos értesítés.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.
2781—1925.

Körlevél.

Nagytiszteletű Esperes Úr!

Tudomásul vétel és az érdekeltekkel leendő közlés kérésével tudatom, hogy az I. lelkészsképesítő vizsgálat idejeül 1926. évi február hó 2. és következő, a II. lelkészsképesítő vizsgálat idejéül pedig 1926. évi február hó 3. napját tűztem ki.

Az I. vizsgát tenni szándékozó atyafiaknak február hó 1-én (elsején) d. e. 11 órakor a lelkészképző-intézeti igazgatónál (Kollégium, földszint 4) egyetemi s lelkészképző-intézeti abszolutóriumaiikkal és szolgálati bizonyítványaiikkal, — a II. vizsgát tenni szándékozó atyafiaknak pedig február hó 2-án (másodikán) délután 2 órakor az egyházkerületi főigazgatónál (Kálvin-tér 8) I. lelkészsképesítési oklevelükkel és a körlevél kelte után esperesileg megerősített szolgálati bizonyítványaiikkal kell jelentkezniök.

A szóbeli vizsgálatot megelőző zárttermi írásbeli mindkét vizsgálatnál a jelentkezés napjának délutánján lesz.

Vizsgálati díj 20 (Húsz) aranykorona, bizonyítványdíj 5 (öt) aranykorona a mindenkor érvényes állami szorzószám szerint.

A II. lelkészsképesítő vizsgálatot teendő atyafiakat méltóztassék figyelmeztetni arra, hogy a gyakorlati bibliamagyarázat a többi tárggyal teljesen egyenlő értékű lesz s a belőle kapott osztályozási jegy a többi tantárggyal egyenlő súlyú.

Az egyházkerületi közgyűlés 173—1925. sz. határozatával az új vizsgálati szabályzat 9. §-ának 2. bekezdése és 26. §-a alapján az 1928. év végéig bezárólag az I. lelkészsképesítő vizsgálat ó- és üi-szövetségi írásmagyarázati részének anyagául Ézsaiás XL—XLII. és XLIX—LIII. fejez. és a Zsidókhoz írt levelet, a II. lelkészsképesítő vizsgálati gyakorlati bibliamagyarázat anyagául Máté evangéliomát tűzi ki.

Atyafiságos szeretettel

Debrecen, 1925 december hó 14. napján.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

2850—1925. szám.

Körlevél

a kebelbeli összes esperesi és lelkészi hivatalokhoz.

A mi kiváló, szeretett szolgatársunk, Tildy Zoltán minden lelkészi hivatalhoz megküldte az általa szerkesztett „Református Sion“ első számát.

Kun József késműves és műköszörűs, Debrecen, Széchenyi utca 1. sz.

FISCHER ADOLF ÉS FIA posztónagykereskedő. Férfi és női öltöny és kabát szövetek nagy választékban, papl fekete szövetkülönlegességek. Debrecen, Piac-u. 61.

A laphoz körlevelet is csatolt, amely a lap céljairól teljes tájékoztatást nyújt.

A szóban levő lap ügyét minden lelkesztésvérem szerető, jóindulatú felkarolásába a legmelegebben ajánlom és kérem.

Atyafiságos szeretettel
Debrecen, 1925 december 10.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

2779—1925. szám.

Körlevél.

Nagytiszteletű Esperes Úr!

Egyházkerületi közgyűlésünk a diakonissza-képzés és árvaügyet a legsürgősebb és legégetőbb gondjai közé felvevén, 483—1925. sz. alatt hozott határozatával kimondta, hogy most és a jövőben minden lehető elkövet és el fog követni a Debrecenben már meglevő s a nélkülözhetetlen célokat szolgáló diakonisszaképző-intézet és ezzel kapcsolatban álló árvaház kifejlesztésére.

Felkérem azért Nagytiszteletedet s Nagytiszteleted útján a kebelbeli lelkesztésvéreket, hogy a fenti cél szolgálatában a gyülekezetekben megjelenő intézeti lelkeszt, vagy ennek megbízottját, munkájukban segíteni s azt minél eredményesebbé tenni méltóztassanak.

Atyafiságos szeretettel
Debrecen, 1925 december 11.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Pályázatok.

A nyírbogdányi református lelkész pályázatot hirdet *segédlelkézi* állásra. Fizetése: Lakás, teljes ellátás (mosás és világításon kívül). Havi fizetése az egyháztól 30 arany korona, ugyanennyi államsegély. Az állás december hó 29-én elfogalandó.

Pályázat a rozsályi református egyház lemondás folytán megüresedett *kántortanítói* állására. Fizetés: Egyháztól 100 (arany) korona, egy szobás, előszobás lakás, kerttel. Megfelelő államsegély. Kötelesség: I—VI. vegyes osztályok s ismétlősök tanítása. Lelkesznek akadályoztatása esetén díjtalan helyettesítése. Kanonikus órák végzése, belmissziói munkákban segédkezés. Pályázati határidő megjelenéstől számított 15 nap. Csak nőtlenek pályázhatnak. Menekültek, B) listások előnyben. Felszerelt kérvények alólirotthoz küldendők. Az állás választás után azonnal elfogalandó. Rozsály, 1925 dec. 14. (Szatmár, u. p. Gacsály.) Papp Lajos, református lelkész, isksz. elnök.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. J. Báránd. Epen azért kérünk 85,000 koronát, mert 85 ezret már megkaptunk; lévén az előfizetés 170,000 K. — N. J. Kisújszállás. Az elnökség a zsinatot össze fogja hívni. — T. G. Nyírbogdány. 19,100 K-t tessék beküldeni — P. L., Rozsály. 49,900 K-t tessék beküldeni. — K. B. Szamoskér. Torlódás miatt maradt eddig.

Hirdetési díjak. Címmel és bekezdéssel szedett hirdetések díja szavanként 800 K. — Bekezdések nélkül, sorban szedett hirdetések díja szavanként 600 K. — Postatakarékpénztári csekk számla száma: 43.916.

BETHLEN KÖNYVKERESKEDÉSBEN

(Budapest, IX. ker., Kálvin-tér 8. sz.)

már kapható,

illetve a pénz előzetes beküldésével, vagy utánvétellel megrendelhető 3—4

dr. Ravasz László püspök

NŐI IMAKÖNYVE

egészvászon kötésben K 62,500
puha bőrkötésben. K 125,000
párnázott bőrkötésben, aranymetszéssel K 175,000
amatőr kötésben K 250,000

Az imakönyv első része külön is megjelent „ÜNNEPNAPOK” címmel. Elmélkedéseket és imákat tartalmaz házi istentiszteletek céljaira.

Egész vászonkötésben K 30,000
Puha bőrkötésben. K 100,000

Postán való küldésnél bármelyik példány 5000 koronával több

FARKAS KÁLMÁN

orgona-, zongora- és harmóniumkészítő

Debrecen, Nyil-utca 39. Saját ház.

Műterem: Darabos-u. 17. sz.

Készít új orgonákat művészi kivitelben. Régi orgonákat légnymású rendszerre átalakít, javít, tisztít, vállal felelősség mellett. Új hangolásokat, évi gondozást, vill. fűtató berendezések készítését

Zongorák és harmóniumok hangolását, javítását vidéken is eszközölöm

Szlezák László

harang-ércöntöde, harang-felszerelés- és haranglábggyár

Budapest VI., Frangepán-u. 77.

(Saját házában.)

A nyugati pályaudvarról induló BUR vasúti „ÓRHÁZ” megállóhely A) B) C) J) kocsikkal.

TELEFON: 139-62.

Az 1900. évi párizsi világ, 1921. és 1923. évi vas- és gépipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve. — Számos egyházi elismerőlevél.

Debreceni István

órásmester Debrecen, Péterfia-u. 8.

Speciális órák javítása
Mindennemű órákraktára

Debrecen szab. kir. város
és a Tiszántúli református egyházkerület

„Méliusz“

könyvkereskedése, könyvkiadóhivatala, zenemű-
papír és írószerkereskedése
Debrecen, Ferenc József-út 26.

Értesítés

a zsoltárok árairól.

32° legkisebb zsoltár

papirkötésben	K	31,600
félvászon kötésben	K	37,300
egészvászon kötésben	K	41,700

16° iskolai kiadású zsoltár

papirkötésben	K	42,800
félvászon kötésben	K	47,500
egészvászon kötésben	K	59,800

8° oktáv alakú zsoltár

papirkötésben	K	58,600
félvászon kötésben	K	64,300
egészvászon kötésben	K	74,500

4° quartalak, nagybetűs zsoltár

papirkötésben	K	112,800
félvászon kötésben	K	119,300
egészvászon kötésben	K	144,200

Ajánljuk ezenkívül díszkötésű zsoltárainkat
a következő minőségekben, alakban és árakban:

II. kiadás, prózába szedve 16° alaku

díszvászon, kehely és préseléssel	K	100,000
díszvászon, párnázott, vörösmetszés, tokban	K	180,000
díszbőr, párnázott, aranymetszés, tokban	K	280,000

32° alaku zsoltárok

Hajlítható díszvászon kötés (Kötés alatt)	—	—
Párnázott díszv. kötés, valódi aranymetszéssel	K	160,000
Celluloid-esontköt. valódi aranymetszéssel (Kötés alatt)	—	—
Valódi bőrköt., párnázott, valódi aranymetszéssel	K	240,000
Valódi antilopbőr, különböző színekben	K	240,000
Valódi bőr, különböző színekben, aranymetszéssel, párnázott bőrtokban, hordozó szíjjal	K	400,000

Ajánljuk dúsan felszerelt tankönyv,
írószer, iskolai segédeszközök tartalmazó raktárainkat.

„Méliusz“ könyvkereskedés
Debrecen,
Ferenc József-út 26.

TELEFON: 113-44. SZÁM.

LOPOS GYULA iskolapadok

athletikai sportcikkek,
iskolai bútorok,

tornaszerek

gyára

BUDAPEST, III., BÉCSI-ÚT 85.

Árjegyzéket és költségvetést
felszólításra küldök. VAVAVA

18—20

Templomharangokat

és összhangzó harangozatokat
a legfinomabb harangfémötvözet-
ből, tiszta csengésű, előre meg-
állapított szavatolt harangokkal

tíz évi jótállás mellett

harangszerelvényeket, forgatható
vaskoronával, harangállványokat
hengerelt vasból, szabadonálló va-
lamint fekvő elrendezéssel gyárt

WALSER FERENCZ

tűzoltási szerek és szivattyúk
gyára, harang- és fémöntöde

Budapest VI., Lomb-utca 34-36.

Villamos megálló: Váci-ut, Láng-gyár.

Telefon 95—50.

Telefon 95—50.